શ્રી ગ્રેટર મુંબઈ વર્ધમાન સ્થાનકવાસી જૈન મહાસંઘ

Shri Greater Bombay Vardhman Sthanakvasi Jain Mahasangh

સંચાલિત

શ્રી માતુશ્રી મણિબેન મણશી ભીમશી છાડવા ધાર્મિક શિક્ષણ બોર્ડ

MATUSHRI MANIBEN MANSHI BHIMSHI CHHADVA DHARMIK SHIKSHAN BOARD

Website : jainshikshan.org E-mail : jainshikshanboard@gmail.com

૧૧ ઓગસ્ટ ૨૦૧૯ - પ્રશ્ન પેપર - ગુણ - ૧૦૦ સમય: ૨ થી ૫

સર્ટીફીકેટ કોર્સ શ્રેણી – ૫

પ્રશ્ન ૧. સામાયિક - પ્રતિક્રમણના આધારે પાઠપૂર્તિ કરો. (કોઈપણ સાત). (૩૦)

ક) નીચેના પાઠની પૂર્તિ કરો. (૧૦)

૧. જાવંતિ કેઈ .... ચરિત્તા
૨. દુપ્પડિ લેહિયાએ .... અણાયારે
૩. બહુમયં .... માણંખુહા
૪. પુપ્ફવિહિં .... ઓદણવિહિ
૫. ચત્તારિ સરણં .... ચારમાંગલિક

ખ) ગુજરાતી અર્થ લખો . (૫)

૧. નિસીહિ
૨. સુપવિહિં
૩. પાસં
૪. ફલગ
૫. તપ્પડિરુવગવવહારે
૬. સીયલ
૭. માણસિઓ
૮. કિલામો
૯. ફાસાફૂસંતુ
૧૦. ખમાસમણાણં

ગ) ગુજરાતી અર્થનો માગધી શબ્દ લખો. (૫)

૧. કાયાએ કરી
૨. નિર્દોષ
૩. પાર ઉતાર્યું ન હોય
૪. સ્પર્શ કરી ખેદ પમાડયો હોય
૫. રત્નના કરંડિયા સમાન

ઘ) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (૧૦)
(૮)

૧. સંથારાના મુખ્ય પ્રકાર ? તેના નામ લખો. વર્તમાને કયા પ્રકારનો સંથારો થઈ શકતો નથી ?
૨. પોતાનું કામ થઈ જાય તે માટે તીર્થંકરની માનતા માને તો કયું મિથ્યાત્વ લાગે ? ગુરૂ સાથે ખોટા વાદ વિવાદ કરે તો કયું મિથ્યાત્વ લાગે ?
૩. ૧૮ પાપમાં મનના કેટલા ? તેના નામ લખો. ૧૮ પાપના ભંગની સંખ્યા માત્ર લખો.
૪. કેવળી પ્રરૂપેલ ધર્મ નું શરણું લેવા આપણે શું કરવું જોઈએ ?

ડ) નીચેના બોલમાં સંમૂર્ચ્છિમ મનુષ્ય ઉત્પન્ન થાયકે નહીં ? હા કે ના લખો. (૨)

૧. બિલાડીની ઉલટીમાં
૨. જુગલિયા મનૂષ્યની લઘુનીતમાં
૩. મરેલા કુતરામાં
૪. મચ્છરના લોહીમાં

પ્રશ્ન ૨. છ આરાને આધારે જવાબ લખો. (૨૦)

ક) એક વાકયમાં જવાબ લખો. (કોઈપણ પાંચ) (૫)

૧. છ આરાના ભાવ ક્યા સૂત્રના આધારે ? એક કાળચક્રનો સમય કેટલો ?
૨. છઠ્ઠા આરાને વિષે આવીને કોણ ઉપજશે ? જીવ ભવસાગરથી કેવી રીતે તરશે ?
૩. જંબુસ્વામી કયા આરામાં મોક્ષમાં ગયા ? કેટલાવર્ષ કેવળીપણે વિચર્યા ?
૪. જુગલિયા કાળમાં કેટલી જાતના વાજિંત્રના કલ્પવૃક્ષ, આભૂષણના કલ્પવૃક્ષ હોય ?
૫. કયારે એટલે કે કઈતિથિએ મહાવીર સ્વામી અને દેવાનંદાની કુક્ષિમાં ઉપજ્યા ?
૬. ઋષભદેવે જુગલિયા ધર્મ નિવારીને શું આપ્યું ? શું શીખવ્યું ?

ખ) પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (૧૦)

૧. ઋષભદેવના કેટલા કલ્યાણક થયા ? ક્યા ક્યા ? દરેક કલ્યાણક ક્યા નક્ષત્રમાં થયાં ? ક્યા પર્વતપરથી મોક્ષે ગયા ? છેલ્લું તપ કયું હતું ? ક્યા આસને ? કેટલા સાધુ સાથે મોક્ષમાં ગયા ? બધા જવાબ એક એક શબ્દમાં જ લખો.
૨. જંબુસ્વામી મોક્ષે પધાર્યા પછી કેટલા બોલ વિચ્છેદ ગયા ? ૧ થી ૫ બોલ કયા વિચ્છેદ ગયા તે લખો.
૩. પાંચમો આરો ઉતરીને છઠ્ઠો આરો બેસશે ત્યારે ક્યા ૧૦ પ્રકારના મેઘ પડશે. માત્ર નામ લખો. અર્થ નહી.
૪. છઠ્ઠો આરો કેટલા વર્ષનો ? તે આરાનું નામ શું ? બેસતે આરે અવગાહના ઉતરતે આરે અવગાહના કેટલી ? સંઘયણ અને સંસ્થાન કયા હશે ? ધરતીની સરસાઈ કેવી ?
૫. પાંચમા આરાના કેટલા લક્ષણ બતાવ્યાછે ? ૬ઠ્ઠો, ૭મો, ૮મો, ૯મો બોલ ના લક્ષણ લખો. ક્યા આરામાં ઉપવાસ માસખમણ સરીખો લાગશે ?

ગ) ખાલી જગા પૂરો :- (૫)

૧. ચોથા આરાના શેષ .... બાકી રહયા ત્યારે પ્રભુ મહાવીર .... નગરીમાં નિર્વાણ પામ્યા.
૨. .... , ... ની વચ્ચે જેમાં આપણે રહીએ છીએ તે લોક રહેલો છે.
૩. ત્રીજા આરાના .... જેટલો કાળ બાકી રહયો ત્યારે કલ્પવૃક્ષોની શક્તિ ઓછી થવા લાગી.
૪. ભગવાન મહાવીર .... વર્ષ .... મહિના સુધી કેવળીપણે રહયા.
૫. .... અને .... માં બેસતા બીજાઆરા જેવા ભાવો સદાકાળ હોય છે.

પ્રશ્ન ૩. કર્મ પ્રકૃતિના આધારે જવાબ લખો :- (૨૫)

ક) (૧૦)

૧. જ્ઞાનાવરણીય કર્મ કેટલા પ્રકારે બાંધે ? ક્યા ક્યા । અર્થ સહિત લખો.
૨. તિર્યંચગતિનું આયુષ્ય બાંધવાના કારણો લખો.
૩. નામકર્મને શેની ઉપમા આપી છે ? શુભ નામ કર્મ કેટલા પ્રકારે બંધાય ? તેના નામ લખો...
૪. મોહનીયકર્મ કેટલા પ્રકારે બાંધે ? ક્યા ક્યા ? મોહનીયકર્મની જઘન્ય સ્થિતિ અને ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ લખો. અબાધાકાળ જઘન્ય, ઉત્કૃષ્ટ કેટલો ?
૫. પ્રત્યાખ્યાનીય, ક્રોધ, માન, માયા, લોભ ને શેની ઉપમા આપેલી છે ? શરીર સંઘાતન નામના ભેદ કેટલા ? નામ જણાવો.

ખ) નીચેની વ્યાખ્યા લખો. (૫)

૧. દુ:સ્વરનામ ૨. નિધ્ધત ૩. કેવલદર્શનાવરણીય ૪. રસઆવરણ ૫. પ્રચલા

ગ) માત્ર સંખ્યા લખો. (૫)

૧. નામ કર્મની પ્રકૃતિ ....
૨. નોકષાય ....
૩. કષાય ચારિત્ર મોહનીયની પ્રકૃતિ .....
૪. ગોત્ર કર્મ ભોગવવાની પ્રકૃતિ ....
૫. મોહનીય કર્મ ભોગવવાની પ્રકૃતિ ....
૬. વેદનીય કર્મ બાંધવાની પ્રકૃતિ ....
૭. દર્શના વરણીયની ભોગવવાની પ્રકૃતિ ....
૮. શરીર આંગોપાંગ ના ભેદ ....
૯. વિહાયોગતિના ભેદ ....
૧૦.નીચગોત્ર ની પ્રકૃતિ ....

ઘ) કર્મના કેટલા પ્રકાર છે ? (મુખ્યપ્રકાર) .... બંનેની વ્યાખ્યા લખો. (૫)

અન્ય દ્રષ્ટિએ કર્મના પ્રકાર કેટલા તેની પણ વ્યાખ્યા લખો.

આયુષ્યકર્મ, નામકર્મ, ગોત્રકર્મ, અંતરાયકર્મના લક્ષણ શું છે ? તે જણાવો.

પ્રશ્ન ૪. પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (ગોચરી વહોરાવવા વિશે) (૫)

૧. આધાકર્મી આહાર એટલે શું ?
૨. ગોચરી વહોરાવવા તીર્થંકરની શું આજ્ઞાછે ?
૩. હા કે ના માં જવાબ લખો - વહોરાવી શકાય કે નંહી ?
   ૧) ભીંડાનું શાક ૩) અંજીર
   ૨) લિંબુનો રસ ૪) નોટબુક

પ્રશ્ન ૫. જવાબ લખો. કથા વિભાગને આધારે (પાંચ લખો) (૧૦)

૧. મરૂદેવી માતાને નાભિકુલકરે સહજ બુધ્ધિથી શું કહયું ? ઈન્દ્રોએ મરૂદેવી પાસે આવીને શું કહયું ?
૨. પ્રભુનો જન્મોત્સવ ક્યાં ઉજવ્યો ? કોણે કોણે ઉજવ્યો ? પ્રભુની જાંધ પર શેનું ચિન્હ હતું ?
૩. પરીક્ષા કરનાર દેવે કામદેવની શું પ્રશંસા કરી ?
૪. બે કાચબાએ પાપી શિયાળને જોઈ સૌથી પ્રથમ શું કર્યું ? કઈ નગરીમાં દ્રહ હતું.
૫. દેવે હાથીનું સ્વરૂપ બનાવી કામદેવને કેવી પીડા આપી ?
૬. ૧ વર્ષથી ભૂખ્યા ઋષભદેવ કેવી રીતે વિચરણ કરતાં હતાં ? ક્યાં પધાર્યા ? કોને આંગણે પધાર્યા ? પૂર્વભવમાં ઋષભદેવ કોણ હતા ?

પ્રશ્ન ૬. સાધુવંદના - - - - કાવ્યપૂર્તિ કરો . (૧૦)

૧. મુનિવર હરિ કેશી .... ભવનો પાર
૨. વળી ઋષભદત્ત .... અણગાર
૩. ધન્ય જાલી .... અગાધ
૪. સર્વાર્થસિધ્ધ .... વખાણ
૫. શુધ્ધ સંયમ .... મોઝાર

જય જિનેન્દ્ર